

Handläggare
Sigita Jogminaite
Telefon: 08-50825194

Till
Socialnämnden
2023-06-13

Skrivelse om långa och ökande köer till Stadsmissionens verksamhet

Svar på skrivelse från Centerpartiet, Liberalerna och
Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar
på skrivelsen.

Sammanfattning

Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin (M) har i
en skrivelse till socialnämnden 2023-03-21 framfört några frågor i
samband med att de fått signaler om att Stadsmissionen de senaste
månaderna vittnat om ett lavinartat ökat behov av deras verksamhet.
Höjda matpriser och hög inflation har för många människor
inneburit att deras små marginaler inte längre räcker till mat, kläder
och andra basbehov. Fler och fler barnfamiljer vänder sig till
Stadsmissionens verksamhet, men också andra
civilsamhällesorganisationer och kyrkan. I skrivelsen står att det har
gått så långt att Stadsmissionens verksamhet blivit tvungen att
avvisa folk för deras kapacitet har slagit i taket.

I ärendet redogör förvaltningen för hur läget har upplevts samt
rapporterats av stadsdelsnämnderna de senaste månaderna i
samband med inflationen och de ökade el- och matpriserna.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta
tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om långa och ökande köer
till Stadsmissionens verksamhet.

Bakgrund

Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin (M) har i
en skrivelse till socialnämnden 2023-03-21 framfört ett antal frågor
rörande höjda matpriser och hög inflation som bland annat
resulterat i långa och ökande köer till Stadsmissionens verksamhet.

Ärendet

I skrivelsen lyfts att civilsamhällesorganisationerna gör ett
ovärderligt arbete och är viktiga för välfärden och att de ofta når de

människor som har det allra svårast med direkt och akut hjälp. Skrivelsen lyfter fram att välfärden måste räcka till de som har det allra svårast, ingen ska svälta eller gå hungrig i Stockholm 2023.

Med anledning av detta ställs följande frågor i skrivelsen:

- Vilken är förvaltningens bild av det ökade hjälpbehovet som Stadsmissionen och andra civilsamhällesorganisationer vittnar om senaste månaderna? Finns det en samlad bild över det ökade akutbehovet/situationen i Stockholm stad?
- Har förvaltningen någon uppfattning om det ökade akuta behovet har föregåtts av kontakt med socialtjänsten som inneburit avslag på ansökningar om ekonomiskt stöd, eller avslag på andra förfrågningar?
- Har socialtjänsten i Stockholm samlat ökat sitt samarbete med Stadsmissionen och andra civilsamhällesorganisationer som nu möter dessa människor i akut behov av stöd?
- Har socialförvaltningen gjort någon analys av om det finns några gemensamma nämnare för de människor som nu akut söker sig till Stadsmissionen och andra civilsamhällesorganisationer, för att veta hur eventuella riktade insatser för att tidigt nå målgruppen kan sättas in?
- Hur jobbar socialtjänsten i Stockholm för att förebygga att människor samt särskilt grupperna unga vuxna, barnfamiljer och pensionärer inte hamnar i akut fattigdom så att mat inte kan köpas för dagen?
- Kommer ramen för ekonomiskt bistånd höjas för den som behöver det, med tanke på den höga inflationen som urholkar värdet på stödet?

Ärendena avseende ekonomiskt bistånd har successivt sjunkit de senaste åren. Dock visar Swecos statistik ett ökat antal biståndshushåll och oförändrade kostnader för mars 2023. 7 686 hushåll fick 81,7 mnkr i ekonomiskt bistånd för mars månad. Det var 60 fler biståndshushåll jämfört med i februari månad och en oförändrad kostnad. Medelbidraget per hushåll minskade med 85 kr till 10 623 kr i mars. I ett 12-månadersperspektiv har antalet biståndshushåll minskat med 6,4 procent, summa bistånd minskat med 1,9 procent och medelbidraget ökat med 4,8 procent jämfört med mars 2022.

De preliminära uppgifterna för ekonomiskt bistånd för april indikerar en minskning av antalet biståndshushåll med 1,8 procent till 7 549 (prel. 7 425 uppräknat med 1,7 procent) och en minskning av kostnaden med -4,1 procent till 78,3 mnkr (prel. 75,2 mnkr uppräknat med 4,2 procent) jämfört med månaden innan. De

förevarande uppgifterna om preliminärt bistånd för april indikerar ett medelbidrag på cirka 10 370 kronor.

Trots de ansträngande ekonomiska förhållanden har det i mars avslutats 380 biståndshushåll, vilket var 70 fler jämfört med månaden innan. För 21 procent av de avslutade hushållen fanns det information om att de börjat arbeta och för sex procent var avslutsorsaken att man börjat studera. Tillsammans uppgavs 13 procent ha beviljats olika typer av andra ersättningar, som sjukersättning, pension, A-kassa, etableringsersättning eller någon annan ersättning.

Riksnormen uppräknas varje år. Beloppen bestäms av regeringen inför varje nytt kalenderår och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen ska täcka. Riksnormen grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar. För 2023 har riksnormen höjts med 8,6 procent och Stockholms stad utgår från den av regeringen beslutade riksnormen i bedömningen och beräkningen av försörjningsstöd.

Om den enskilde är berättigad till försörjningsstöd beviljas den faktiska kostnaden för de sökta risnormsposterna under förutsättning att kostnaderna bedöms vara skäligena.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 7 juni 2023. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 8 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har följt utvecklingen av inflationens påverkan i Stockholms stad sedan inflationens start och inhämtat lägesuppdateringar med hjälp av stadens nätverk för ekonomiskt bistånd. Vid chefsnätverken för ekonomiskt bistånd lyfts frågan återkommande om aktuellt läge vad gäller utvecklingen av biståndsmottagande med anledning av inflationen och de ökade mat- och elpriserna. Det som framkommer är att stadsdelsförvaltningarna inte ser någon markant ökning av ärenden som aktualiseras med anledning av den ekonomiska situationen i samhället. Medelbidraget har ökat stadigt till följd av dyrare omkostnader såsom el, hyror och annat som beviljas till faktiska kostnader inom försörjningsstödet samt med anledning av normhöjningen för 2023. Flera stadsförvaltningar ser ett ökat tryck till mottagningarna vad gäller råd- och stödsamtal kring hushållens ekonomiska situation, särskilt kopplat till höga elräkningar. Dock ser stadsdelsförvaltningarna ingen ökning av ansökningar av nödbistånd.

Så som läget har varit hittills och är nu har inte antalet hushåll ökat i någon större utsträckning med anledning av inflationen, förutom att personer som har försörjningsstöd en längre tid ökar. Däremot får socialtjänsten i högre grad än tidigare signaler från biståndsmottagare som upplever att de har svårare att få ekonomin att gå ihop med anledning av bland annat ökade matpriser. Dock har detta inte genererat ett tydligt ökat inflöde av biståndsmottagare, enligt stadens statistik. Staden har inte upplevt att det löpande inflödet av nya ärenden har något tydligt samband med inflationen. Därför är det svårt att uppskatta hur stor del har föregåtts av kontakt med socialtjänsten som inneburit avslag på ansökningar om ekonomiskt stöd eller avslag på andra förfrågningar.

Socialförvaltningen har dialog med civilsamhällesorganisationerna och följer löpande utvecklingen gällande bland annat inflationen och dess påverkan på medborgare i staden. Socialsekreterare informerar också klienter på individnivå om olika hjälpinsatser som finns att tillgå.

De signaler som socialförvaltningen får är att det har inkommit fler underrättelser på obetalda elräkningar och hyror. Vissa elbolag har dock valt att skicka ut räkningar på två månader istället för kvartalsvis som är det vanliga sättet annars för de som önskar betala kvartalsvis. Socialsekreterare kan också informera om att Matmissionen (Stockholms Stadsmissions sociala matbutiker) finns och kan skriva intyg till sina klienter så att de kan handla mat på Matmissionen.

Stadsdelsnämnderna följer stadens riktlinjer för ekonomiskt bistånd samt den riksnorm som regeringen har fastställt för år 2023. Tillsammans med skäligena kostnader för vissa andra behov avgör riksnormen nivån på försörjningsstödet. Det finns dock möjlighet att göra individuella bedömningar.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om långa och ökande köer till Stadsmissionens verksamhet.

Veronica Wolgast Carstorp
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse från Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin (M) om långa och ökande köer till Stadsmissionens verksamhet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-06-01
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2023-06-01